

Đại hội Đảng XIV: Củng cố tầm nhìn dài hạn đưa Việt Nam thành nước phát triển

09:30 20/01/2026

Chuyên gia Ấn Độ đánh giá, điểm nổi bật có ý nghĩa lịch sử của Đại hội XIV của Đảng là việc Việt Nam lựa chọn mô hình tăng trưởng mới dựa trên khoa học-công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Đoàn Chủ tịch phiên trù bị Đại hội XIV của Đảng. (Ảnh: TTXVN)

Nhân Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIV (Đại hội XIV) của Đảng Cộng sản Việt Nam, phóng viên TTXVN tại New Delhi đã có cuộc trao đổi với cựu Phó Cố vấn An ninh quốc gia Ấn Độ SD Pradhan về ý nghĩa lịch sử-thời đại của Đại hội cũng như những định hướng lớn đối với con đường phát triển của Việt Nam trong giai đoạn tới.

Theo ông SD Pradhan, Đại hội XIV đánh dấu bước ngoặt then chốt trong quỹ đạo phát triển của Việt Nam, diễn ra trong bối cảnh cạnh tranh địa chính trị gia tăng, đột phá công nghệ mạnh mẽ và các ràng buộc phát triển ngày càng rõ

nét. Đại hội nhằm củng cố tầm nhìn dài hạn đưa Việt Nam trở thành quốc gia phát triển, có thu nhập cao vào giữa thế kỷ XXI.

Ông đánh giá điểm nổi bật có ý nghĩa lịch sử của Đại hội lần này là việc Việt Nam lựa chọn mô hình tăng trưởng mới dựa trên khoa học-công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, thể hiện sự chuyển dịch quyết đoán từ mô hình tăng trưởng dựa vào các yếu tố đầu vào sang nền kinh tế dựa trên tri thức và năng suất.

Cựu Phó Cố vấn An ninh quốc gia Ấn Độ SD Pradhan đã chỉ ra điểm đáng chú ý trong các phát biểu mới đây của Tổng Bí thư Tô Lâm, trong đó nhấn mạnh những đột phá chiến lược có ý nghĩa then chốt như phân cấp, phân quyền; chú trọng khoa học, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; tập trung phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, trình độ cao. Theo chuyên gia, đây chính là những trụ cột cốt lõi tạo nền tảng cho tăng trưởng cao và bền vững trong giai đoạn tới.

Trên tinh thần đó, Đại hội XIV đặt mục tiêu nâng khoa học và công nghệ lên vị thế là lực lượng sản xuất chủ yếu, thông qua việc gia tăng đầu tư cho nghiên cứu và phát triển (R&D), tăng cường liên kết giữa các trường đại học, viện nghiên cứu và doanh nghiệp, đồng thời ưu tiên các công nghệ chiến lược như trí tuệ nhân tạo (AI), chất bán dẫn, công nghệ sinh học, năng lượng tái tạo... nhằm giảm dần sự phụ thuộc vào công nghệ nhập khẩu. Cùng với đó, khu vực kinh tế tư nhân được xác định là động lực đổi mới sáng tạo quan trọng, trong khi AI và chuyển đổi số được coi là những động lực tăng tốc mang tính xuyên suốt.

Theo chuyên gia SD Pradhan, những định hướng này mang ý nghĩa chính trị và chiến lược sâu sắc, góp phần nâng cao khả năng chống chịu của nền kinh tế và tăng cường tính tự chủ chiến lược, giúp Việt Nam điều hướng cạnh tranh giữa các nước lớn mà không trở thành “bên ủy nhiệm” của bất kỳ quốc gia nào, đồng thời nâng cao vị thế trong quản trị toàn cầu. Điều này cũng cho thấy năng lực và sự sẵn sàng của Việt Nam trong việc tái định hình con đường phát triển xã hội chủ nghĩa theo hướng phù hợp với đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Bình luận về các điểm mới trong dự thảo Văn kiện Đại hội XIV, chuyên gia Ấn Độ cho rằng những điều chỉnh như gắn bảo vệ môi trường với phát triển kinh tế-xã hội, xác định đối ngoại và hội nhập quốc tế là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên cùng với quốc phòng-an ninh, cũng như khẳng định vai trò then chốt của văn hóa, con người và kinh tế tư nhân phản ánh rất rõ yêu cầu phát triển mới của Việt Nam. Các điều chỉnh này cho thấy nhận thức rằng những ràng buộc lớn nhất đối với phát triển hiện nay nằm ở năng suất, đổi mới sáng tạo và năng lực thể chế, chứ không còn ở vốn và lao động.

Theo đó, các mục tiêu đến năm 2030 đòi hỏi đổi mới sáng tạo để duy trì tăng trưởng và hiện đại hóa nền công nghiệp, trong khi tầm nhìn đến năm 2045 đòi hỏi đổi mới sáng tạo để tái định vị vị thế của Việt Nam trong nền kinh tế toàn cầu. Mô hình tăng trưởng mới vì vậy đóng vai trò là cầu nối chiến lược giữa mục tiêu trung hạn và khát vọng phát triển dài hạn.

Chuyên gia SD Pradhan đánh giá Đại hội XIV là minh chứng rõ nét cho bản lĩnh tự đổi mới và năng lực tổng kết thực tiễn của Đảng Cộng sản Việt Nam, thể hiện qua việc thẳng thắn nhìn nhận những giới hạn của mô hình phát triển hiện tại và cam kết tiếp tục đổi mới. Việc đưa lý luận Đổi mới trở thành bộ phận cấu thành nền tảng tư tưởng của Đảng cho thấy sự linh hoạt về tư duy và tinh thần thực tiễn cao, đồng thời các văn kiện cũng nhấn mạnh hơn đến năng lực quản trị, phòng chống tham nhũng và phát triển nguồn nhân lực.

Về tính khả thi, các cam kết phát triển được đánh giá là có cơ sở vững chắc, dựa trên thành tích cải cách đã được kiểm chứng, nền chính trị ổn định và tầm nhìn dài hạn rõ ràng hướng tới các mốc năm 2030 và 2045. Ông SD Pradhan cho rằng kết quả cuối cùng sẽ phụ thuộc chủ yếu vào hiệu quả thực thi, năng lực vận hành của thể chế cũng như khả năng quản lý tốt các thách thức xã hội và môi trường.

Để hiện thực hóa các mục tiêu của Đại hội XIV trong 5 năm tới, ông cho rằng Việt Nam cần ưu tiên chuyển dịch sang tăng trưởng dựa trên năng suất; tiếp tục cải cách thể chế và quản trị; đầu tư cho giáo dục, đào tạo kỹ năng số và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao; củng cố khu vực kinh tế tư nhân trong nước song hành với thu hút FDI; đồng thời lồng ghép tăng trưởng xanh và khả năng chống chịu với biến đổi khí hậu vào chiến lược phát triển.

Theo chuyên gia SD Pradhan, việc tiếp tục theo đuổi đường lối đối ngoại đa phương, chủ động hội nhập, tận dụng cơ hội nhưng tránh bị cuốn vào cạnh tranh quyền lực giữa các nước lớn là lựa chọn chiến lược đúng đắn. Việc Việt Nam sớm nhận thức được yêu cầu điều chỉnh và đồng bộ hóa chính sách trong bối cảnh địa chính trị, địa kinh tế thay đổi chính là lợi thế lớn, giúp Đại hội XIV không chỉ đề ra định hướng đúng, mà còn tạo cơ sở để tăng cường năng lực quốc gia và hiện thực hóa mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội xã hội chủ nghĩa, sánh vai cùng các cường quốc trên thế giới./.

Theo TTXVN/Vietnam+